

MUZIEK IN DE KLEUTERSCHOOL

Inventaris

Wanneer wordt er gezongen, wanneer wordt er instrumentaal gemusiceerd?

1. 's Morgens in de kring (verschillende liederen bij verschillende onderdelen van de ochtendkring).
2. Overgang kring naar tafel voor de pedagogische activiteit.
3. Tijdens, maar zeker bij de voorbereiding van de pedagogische activiteiten.
4. Einde van het vrij spel.
5. Bij de vingerspelletjes.
6. Bij het begin van de pedagogische maaltijd.
7. Bij het einde van de pedagogische maaltijd.
8. Bij het verlaten van de klas.
9. Bij het einde van de pauze buiten en in de gang.
10. Tijdens het arbeids-, kring- of bewegingsspel- of (soms = ritmiek).
11. Bij de aanvang van het verhaal.
12. Bij het aan tafel gaan 's middags.
13. Bij het verlaten van de klas voor de middagpauze.
14. Bij het binnenkomen na de middagpauze.
15. Bij het nemen van de matrasjes om te rusten.
16. Bij het einde van de namiddagactiviteit.
17. Bij het begin van het afsluitend verhaal.
18. Bij het einde van de schooldag.
19. Tussendoor nemen de kleuters ook nog een liedboek en zingen enkele liederen.
20. De kleuterleidsters zingen bepaalde opdrachten, opmerking en of tussenkomsten.
21. Repeteren voor een feest.
22. Gebruik van zelfgemaakte instrumenten (carnaval).
23. Verhaal met gebruik van instrumenten (Orff-instrumentarium).

Zang

Eenstemmig.

Syllabisch (1 noot per lettergreep).

Keuze van de liederen:

- Traditionele kinderlied.
- Goede kleuterliederen (zie verder).
- Tessituur tussen fa en do (f' en c'') met af en toe één of twee tonen daarboven.
- Vergezeld van gebaren.
- Instrumentale begeleiding.
- Verhalende liederen.
- Liedereren voor de feesten.
- Liedereren in diverse talen.

Instrumentaal

- Zelfgemaakte instrumenten.
- Orff-instrumentarium.
- Instrumenten gebruikt door de kleuterleerkracht.

Gehoortvorming

- Herkennen van geluiden
- Herkennen van klanken
- Toonhoogte herkennen
- Toonduur herkennen

Vormleer

- Vraag en antwoord zingen, instrumentaal spelen.

Ademhalingsoefeningen (spelletjes)

- Blazen (kaars, ritmiekballetjes ...)
- Spreekwoorden, rijmpjes, gedichten.

Ritmische oefeningen

- Steeds gebaseerd op het ritme van de tekst.
- Geen metrum (maat) stampen of klappen.
- Dans: wel gebaseerd op metrum.

Hoe herken je een goed kleuterlied?

- De tekst is niet te logisch.
- De tekst nodigt uit tot gebaren (beweging),
of de tekst is verhalend,
of de tekst sluit aan bij een feest.
- De tekst bevat humor.
- De tekst heeft een ritme.
- De tessituur gaat van f' tot c''.
- De melodie is niet té sterk tonaal (te sterk grondtoongevoel).

Zelf een kleuterlied maken

Eerste mogelijkheid:

- Een metrum kiezen (versvoet).
- De tekst schrijven.
- De tekst ritmisch (niet per se volgens de versvoet) lezen.
- Een melodie laten ontstaan (improvisatie) door herhaald lezen.

Tweede mogelijkheid:

- Een melodie improviseren al zingend of instrumentaal.
- Tekst improviseren.